

**ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK: PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM en ONDERZOEK
MET METAALDETECTOR**

SITE: BREE – MEEUWERKIEZEL / 2 (prov. Limburg)

Eindverslag

Bree, 10.06.2011

HAAST

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Rik van de Konijnenburg & Joan Janssen

Grauwe Torenwal 6/00/1

B-3960 Bree (BE)

Mob. 0496 209 018

e-mail: rik@konijnenburg.com

Haast-rapport 2011-009 / R&E project 2011 - 208

In opdracht van:

Deveux – Vanerum

Projectontwikkelingen en verkavelingen

Molenstraat 24

B-3570 ALKEN

Soort onderzoek: prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuvenonderzoek met gebruik van een metaaldetector

Site: Bree - Meeuwerkiezel, kadasterpercelen Bree afd. 2 , sectie A, perceelnummers 334 L, 334 M

Vergunningsnummer: R&E: 2011 – 208, ref. nr 11-33252

Datum aanvraag: 29 mei 2011

Datum vergunning: 16 juni 2011

Terreinonderzoek: 1 juli 2011

Leidend archeoloog: Rik van de Konijnenburg

Senior Archeoloog: Joan Janssen

Grondwerken Cillen – Bree

Rapporteur: Rik van de Konijnenburg

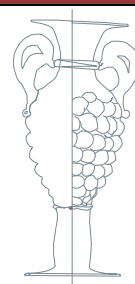
© 2011 HAAST, *Grauwe Torenwal 6/00/1, B-3960 Bree*

Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg & Joan Janssen (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Pag. 4
1.1	Basisgegevens	4
1.2	Reden van het onderzoek	5
1.3	Doel van het onderzoek	5
1.4	Samenvatting van het rapport	6
2	Fysisch-geografische context	6
2.1	Geografische situering	6
2.1.1	Algemene landschappelijke en ruimtelijke situering	8
2.1.2	Lokale geo(morfo)logische situatie	8
2.1.3	Lokale bodemkundige situatie	9
2.2	Gekende archeologische waarden	10
2.2.1	Centrale Archeologische Inventaris (CAI)	10
2.2.2	De Ferrariskaart (ca 1775)	10
2.2.3	Atlas Buurtwegen 1846	11
2.2.4	Luchtfotografie	11
3	Onderzoeksmethode	13
4	Onderzoeksresultaten	17
5	Besluit	19
5.1	Beantwoording onderzoeksvragen	20
5.2	Specifieke aanbevelingen voor vervolgonderzoek	20
6	Lijsten	20
6.1	fotolijst	20
7	Bijlagen	23

1. Inleiding

1.1 Basisgegevens

Project	
Naam	Bree – Meeuwerkiezel / 2
Soort onderzoek	Proefsleuvenonderzoek
Projectcode	BR_mk-H.009
Gemeentecode	LIMB-BR
Opgravingsvergunning	2011/208 – 11-33252: op naam van Rik van de Konijnenburg

Betrokken partijen	
Opdrachtgever	Deveux – Vanerum, projectontwikkelingen en verkavelingen Molenstraat 24 3570 ALKEN
Uitvoerder	HAAST Rik van de Konijnenburg & Joan Janssen Grauwe Torenwal 6/00/1 – 3960 Bree
Begeleiding	n.v.t.
Bevoegde overheid	Vlaamse Overheid, Ruimte en Erfgoed - afdeling Limburg Mevr. Ingrid Vanderhoydonck Koningin Astridlaan 50 bus 1 B – 3500 Hasselt

Geolocatie	
Provincie	Limburg
Gemeente	BREE
Deelgemeente	GERDINGEN
Toponiem / straat	MEEUWERKIEZEL (aan Cobbenberg)
Coördinaten	Kadasterpunt: 51°08'14.80" NB – 5°35'23.90" EL
Kadastergegevens	Bree, afdeling 2, sectie A, 334 L, 334 M
Bodemgebruik	(schapen)weide
Terreinoppervlakte	Gemeten oppervlakte: 98 a 30 ca

Beheer documentatie	
Documentatie	Haast Historisch & Archeologisch Adviesburo, Studies en Toegepast onderzoek Grauwe Torenwal 6/00/1 B-3960 Bree
Gemeente	Overdracht Per 01/08/2011 Gemeentebestuur Bree - stadsmuseum

	Markt z/n 3960 Bree Tel. 089 84 85 60 e-mail: erfgoed@bree.be / toerisme@bree.be
Digitale en analoge kopieën	Deveux en Vanerum Molenstraat 24 3570 Alken
	Dhr. Raf RIBBENS Erfgoedconsulent Ruimte & Erfgoed Phoenixgebouw 8 ^{ste} verdieping Koning Albert II-laan 19, bus 3 B-1210 Brussel (2 exemplaren)
	Ingrid Vanderhoydonck Agentschap Ruimte en erfgoed Vlaams administratief centrum Hasselt Koningin Astridlaan 50, BUS 1 B-3500 HASSELT
	KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE WETTELIJK DEPOT Keizerslaan, 4 – 1000 Brussel (2 exemplaren)
	Gemeentebestuur Bree Vrijthof 10 B-3960 BREE

Beheer vondsten	
Vondsten voorlopig depot	HAAST, Grauwe Torenwal 6/00/1 – B3960 Bree
Definitief depot	Stadsmuseum Bree, Markt z/n, 3960 Bree

1.2 Reden van het onderzoek

De firma Deveux en Vanerum wenst op het terrein een verkaveling te ontwikkelen met wegenis en nutsleidingen en de bouw van een twintigtal woongelegenheden.

1.3 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is trachten een beter inzicht te krijgen in de menselijke activiteiten in de streek gaande van prehistorie tot hedendaagse tijd. Tot op heden blijven

nog steeds veel vraagtekens daaromtrent voor wat betreft het grondgebied van de gemeente Bree.

Door het onderzoek wordt getracht een voorlopig antwoord te vinden op volgende onderzoeksvragen:

- zijn er sporen aanwezig?
- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- hoe is de bewaringstoestand van de sporen (goed, gebioturbeerd, ...)?
- maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

1.4 Samenvatting van het rapport

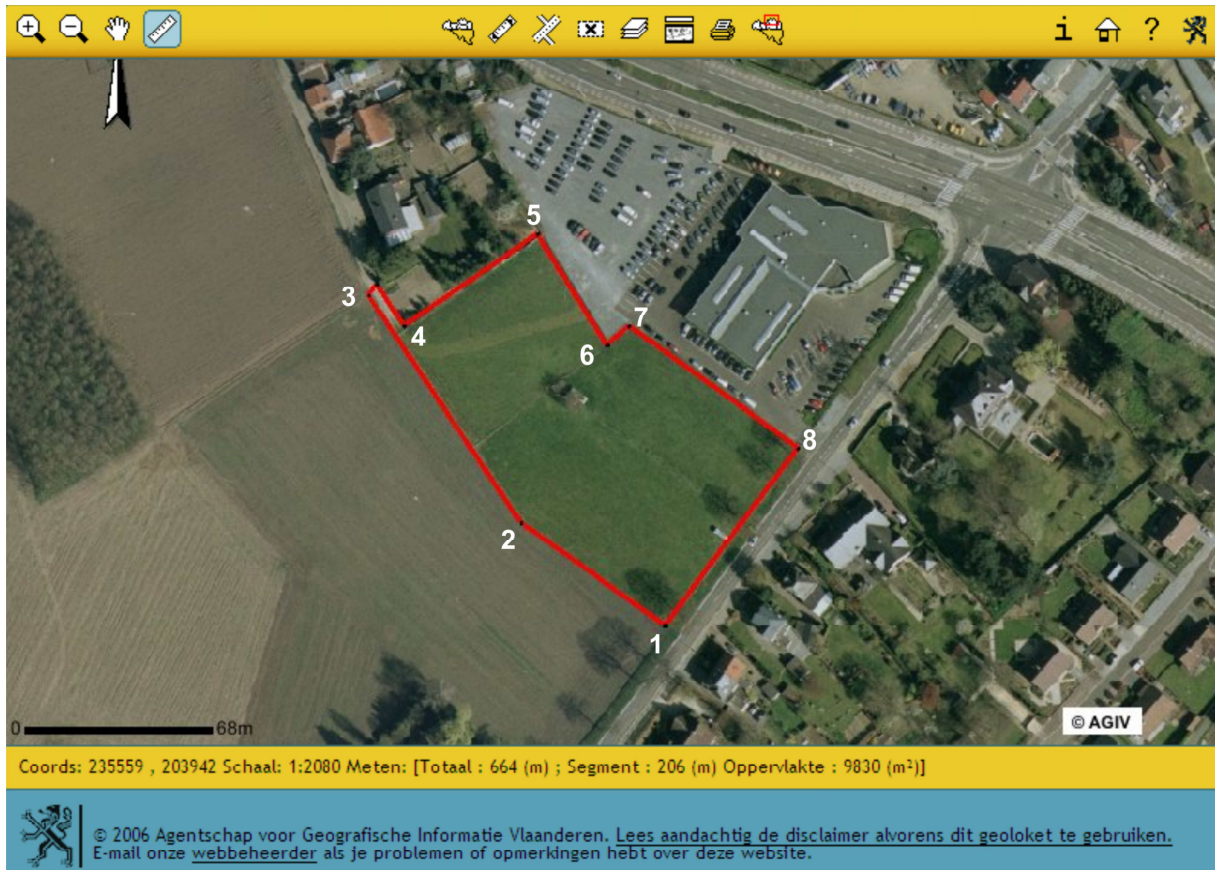
Eerder onderzoek op belendende percelen (kadastrale gegevens Bree, 2de afdeling sectie A, nrs 870G, 867A, 868a en 348, 349D, 349^E, 350B, 352B, 352/2)¹, leverde geen sporen op van door de mens veroorzaakte verstoringen behoudens landbouwactiviteit vermoedelijk vanaf de 13de – 14de eeuw. Bijkomend onderzoek op deze percelen leverde geen ander resultaat. Er zijn helemaal geen bodemsporen aanwezig, zelfs bioturbatie is zeer beperkt. “Sinds mensenheugnis” zijn deze percelen in gebruik als weiden. Dit heeft vermoedelijk te maken met de zeer schrale ondergrond; de teelaarde is over het gehele terrein immers maar 20 – 30 cm dik. Toch enkele interessante metaaldetectorvondsten: een Antwerps muntgewichtje van Nicolas Du mont, een Leeuwenschelling (escalin) van Philips IV uit 1660 en een koperen oord, vermoedelijk Luiks.

2. Fysisch-geografische context

2.1 Geografische situering

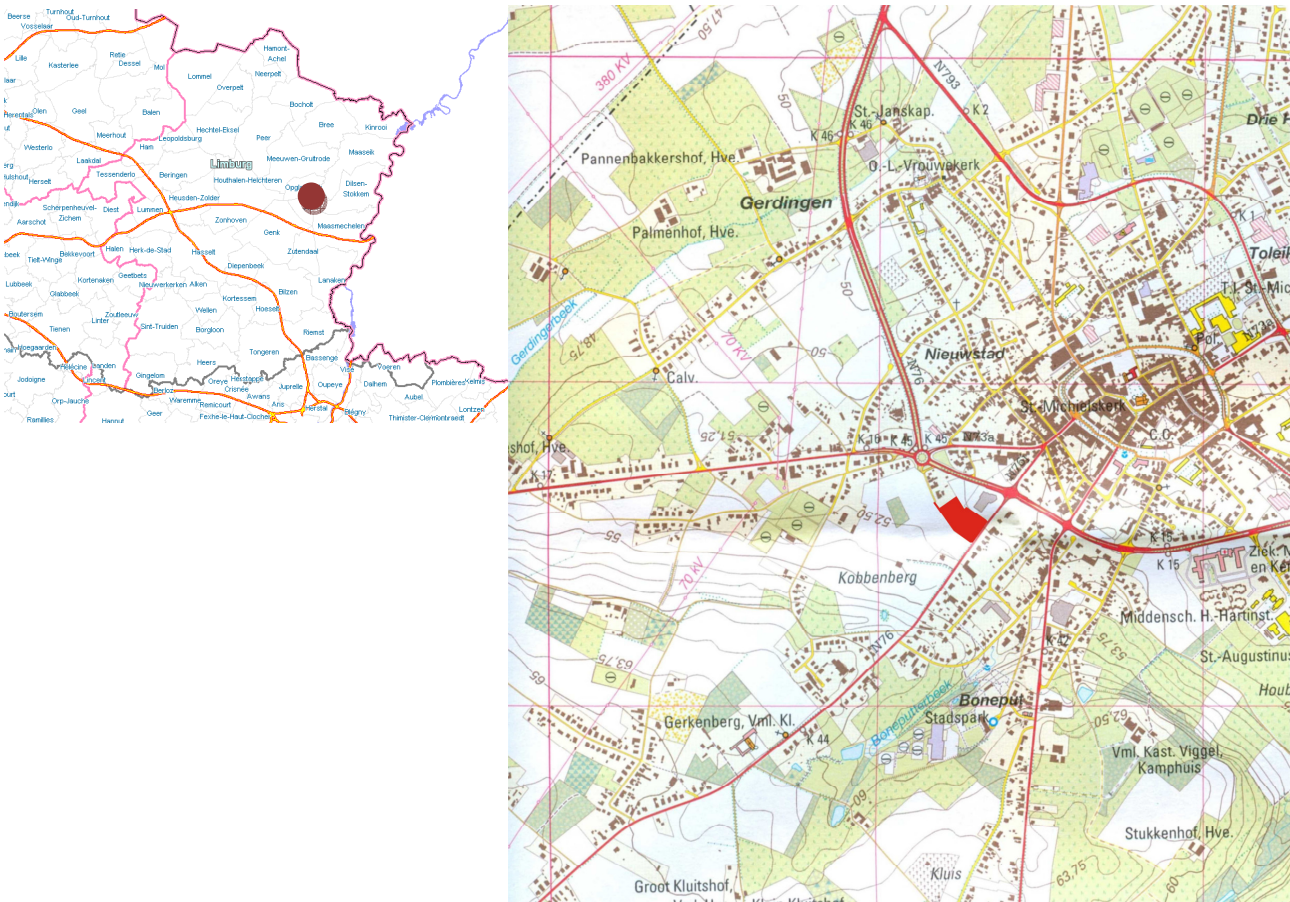
Geografische coördinaten:

¹ Van de KONIJNENBURG, R., Prospectie met ingreep in de bodem: gemeente Bree, Meeuwerkiezel – dossiernr. Agentschap Ruimte en erfgoed 2011-009/11-30466, eindverslag Bree – 2/03/2011

	NB	OL	X	Y
1	51°08'14.77"	5°35'23.96"	235471	203748
2	51°08'15.97"	5°35'21.46"	235425	203782
3	51°08'18.76"	5°35'18.63"	235368	203866
4	51°08'18.24"	5°35'19.39"	235379	203852
5	51°08'19.31"	5°35'22.01"	235430	203885
6	51°08'18.04"	5°35'23.16"	235454	203846
7	51°08'18.23"	5°35'23.67"	235463	203853
8	51°08'16.78"	5°35'26.68"	235522	203810

Topografische situering:

2.1.1 Algemene landschappelijke en ruimtelijke situering

2.1.2 Lokale geo(morfo)logische situatie

Het terrein is gelegen aan de voet van een uitloper van het Kempisch Plateau. Het Kempisch Plateau – een puinkegel van de Maas – is enorm grindrijk. De aansluitende vlakte, de Vlakte van Bocholt, omvat redelijk veel bodemseries met grindsubstraten. Grinden die vrij hoog kunnen zitten, zelfs tot vlak onder de teelaarde. De grinden zijn enerzijds afkomstig van het Kempisch Plateau, anderzijds een gevolg van een zich terugtrekkende Maas naar haar huidige bedding. De site ligt net aan de voet van een vrij

langzame helling naar het plateau. De eerste top draagt het toponiem *Cobbenberg* maar heette tot in de 17de eeuw *Caubergh*².

Ten noordwesten stroomt de Filterbeek. Deze beek was één van de twee voedingsbronnen voor de middeleeuwse stadsgrachten van de stad Bree. Ten zuidoosten stroomt de Boneputterbeek.

2.1.3 Lokale bodemkundige situatie

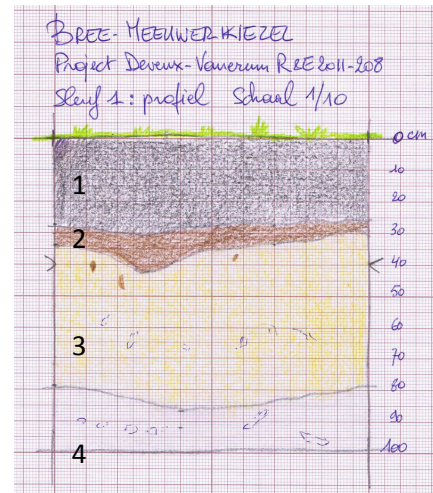

Het te onderzoeken terrein ligt volledig in een t-Sbm bodem; een lemige zandgrond, goed gedraineerd met diepe antropogene humus A horizont op grindsubstraat.

Aan het begin van elke onderzoekssleuf werd een profielput gegraven tot ca. 60 cm of meer in de moederbodem. Telkens bleek het profiel hetzelfde:

- 1: een vrij dunne, 20 tot 30 cm dikke laag teelaarde,
- 2: een in dikte zeer variabele grijsbruine laag met insijpeling van teelaarde en gebioturbeerd,
- 3: een geel tot geelwitte laag vermengd met grinden en af en toe sporen van bioturbatie
- 4: een wit tot witgele laag met sterke grindbijmenging en grote "klauwen", rolkeien soms tot meer dan 40 cm lang, 30 cm breed en 20 cm dik.

² Cfrt van de KONIJNENBURG, R., o.c.

In plaats van de bodem te determineren als een t-Sbm bodemserie zouden wij eerder geneigd zijn deze bodem te determineren als t-Sbe; droge, goed gedraineerde lemige zandgrond met zwartachtige humus A horizont. (Chernozemachtige grond)

2.2 Gekende archeologische waarden

2.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

In de Cai zijn in de directe omgeving geen archeologische waarden geregistreerd. Ook het in februari 2011³ uitgevoerde proefsleuvenonderzoek op de belendende percelen leverde geen archeologische waarden op.

2.2.2 De Ferrariskaart (ca 1775)

³ Van de KONIJNENBURG, o.c.

Het onderzochte terrein ligt binnen de cirkel met stippellijn aangeduid. De Ferrariskaart geeft enkel een indicatie dat de gronden in gebruik waren als akker- of weidegrond.

2.2.3 Atlas Buurtwegen 1846

Kaartbladen Gerdingen, kaartblad 3, percelen 262 en 46.

Het terrein, aangeduid met rode omlijning, staat ook op deze kaart aangegeven als, voor perceel 262: *Riekskes Sie A n° 335 Vanversmeulen Jean – terre*, en voor perceel 46, tegen de weg gelegen, *Riekskes Sie A n° 334 Les pauvres de Brée – terre*.⁴

2.2.4 Luchtfotografie

⁴ bron: bijgevoegde index bij Atlas van Buurtwegen – Gerdingen, kaartblad 3, perelen 262 en 46 met opsomming van kadastrale nummers, eigenaar van het perceel en aanduiding van het gebruik van gronden

(Nederlands Kadaster Zwolle – luchtfoto 1949)

(© AGIV)

Luchtfoto's geven geen extra informatie behalve dan dat er in 1949 ten opzichte van heden blijkbaar een andere perceelsindeling was op de zuidoostelijke helft van het terrein.

3. Onderzoeksmethode

De bijzondere voorschriften van het Agentschap Ruimte en erfgoed bepalen dat het terrein voor minstens 10% van de oppervlakte dient te worden onderzocht met parallelle proefsleuven met een maximale onderlinge afstand van 15 m (middenpunt tot middenpunt) De onderzoekssleuven dienen aangevuld met kijkvensters van minimaal 5 x 5 m en maximaal 13 x 13 m, of eventueel dwarsleuven.

Gelet op de beperkte oppervlakte en de wendbaarheid van de graafmachine werd geopteerd voor tien proefsleuven op een onderlinge afstand van 12 m. De sleuven 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 10 zijn 1,80 m breed, één graafbak, de sleuven 3, 6 en 9 werden 2 graafbakken breed uitgegraven.

Op die manier werd 13 a 26 ca van de totale oppervlakte, 98 a 30 ca, vrijgelegd (= 13,495 %)

Afmetingen van de proefsleuven in meters / m²:

sleufnr.	lengte	breedte	lengte	breedte	oppervlakte	oppervlakte
1	47,5	1,8			85,5	
2	53,5	1,8			96,3	
3	52	3,6			187,2	
4	28	1,8	17,5	1,8	50,4	31,5
5	7	1,8			12,6	
6	70	3,6			252	
7	70	1,8			126	
8	70	1,8			126	
9	70	3,6			252	
10	22	1,8	37,5	1,8	39,6	67,5
					31,5	
					67,5	
		onderzocht terrein in m ²			1326,6	
		totale opp in m ²			9830	
		% onderzocht terrein			13,49542	

Gegraven werd met een 21-tons graafmachine met een graafbak van 1,80 m breed.

De sleuven werden parallel aan de aangrenzende straat, de Meeuwerkiezel, uitgezet. Op die manier staan ze haaks op de proefsleuven uitgezet op het belendende perceel tijdens eerder onderzoek⁵.

Na het graven met de machine werden verschillende vlakken bijgeschaafd met een grondschaaf en werden alle sleuven nauwkeurig onderzocht met een metaaldetector type Garrett Ace 250.

Wat de waterpassing betreft werd gerefereerd naar het ijkpunt dat gebruikt werd voor het onderzoek Meeuwerkiezel – Kolmont 2011 – 009/11-30466; Dit ijkpunt is de putdeksel op het einde van de Renkensweg en waarvan de ligging is vastgesteld op +51,61 m TAW.

⁵ Van de KONIJNENBURG, o.c.

niveaumetingen																					
Bree - Meeuwkerkezel 2011 - 208										Gemeten niv.		Referentie niv.		Gemeten niv.		Referentie niv.					
metingen: 01/07/2011				referentie putdeksel: 51,61				1,39		53		referentie putdeksel: 51,61				1,24		52,85			
		sleuf 1		sleuf 2		sleuf 3		sleuf 4		sleuf 5		sleuf 6		sleuf 7		sleuf 8		sleuf 9		sleuf 10	
afstand tot basislijn		M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B
0																					
5												140	233	135	238	135	242	137	247		
8										142	266	141	236	135	236	135	244	135	250		
10								159	266	141	268	135	175	135	178	135	186	135	170	144	240
12						154	280	157	271	144	185	135	174	136	182	135	185	135	172	144	212
16						154	278	157	214	143	185	136	175	140	181	141	189	141	172	145	190
20			167	264	153	205	154	217		144	186	138	173	141	192	140	197	144	183	145	188
24			167	262	151	201	154	219		147	186	142	175	142	195	142	196	145	182	146	188
28			168	210	151	200	155	219		148	190	142	179	145	194	148	192	150	190	145	187
30	164	254	167	213	147	202	155	155		151	191	147	180	146	197	147	186	155	191	145	189
32	165	253	165	206	152	201	154	154		148	195	148	180	146	201	147	192	153	195	145	188
36	162	200	165	204	153	204	154	197		147	195	150	184	146	201	149	194	155	196	148	148
40	157	199	162	204	154	199	156	156		145	211	149	187	150	203	149	196	150	201	145	199
44	156	198	163	213	154	201	156	155		145	206	155	187	161	208	153	196	161	204	155	201
48	155	198	162	218	153	203	155	199		148	206	158	192	163	212	158	207	162	208	162	200
50	155	195	165	219	154	200	155	205		154	201	159	195	163	214	168	210	168	209	170	215
52	154	193	166	220	156	201	148	206		155	200	160	202	165	209	172	209	170	210	172	217
56	155	194	166	210	158	204	148	205		160	202	167	200	170	217	172	218	176	213	172	217
60	155	197	168	205	159	203	146	208		160	204	168	201	174	220	174	221	176	214	176	222
64	157	201	165	206	160	200	148	199		159	201	170	205	179	225	176	224	179	220	179	226
68	159	205	162	208	158	194				161	199	174	205	180	226	177	229	176	229	180	233
70	163	207	163	210						160	203	177	212	182	232	181	238	180	233	181	235

TAW - referentie = putdeksel kop Niskensstraat = 51,61 m TAW

Hoogtes in meters tov TAW																				
afstand in m tot basislijn	sleuf 1		sleuf 2		sleuf 3		sleuf 4		sleuf 5		sleuf 6		sleuf 7		sleuf 8		sleuf 9		sleuf 10	
	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B	M	B
0																				
5											51,45	50,52	51,50	50,47	51,50	50,43	51,48	50,38		
8									51,43	50,19	51,44	50,49	51,50	50,49	51,50	50,41	51,50	50,35		
10							51,41	50,34	51,44	50,17	51,50	51,10	51,50	51,07	51,50	50,99	51,50	51,15	51,41	50,45
12					51,46	50,20	51,43	50,29	51,41	51,00	51,50	51,11	51,49	51,03	51,50	51,00	51,50	51,13	51,41	50,73
16					51,46	50,22	51,43	50,86	51,42	51,00	51,49	51,10	51,45	51,04	51,44	50,96	51,44	51,13	51,40	50,95
20			51,33	50,36	51,47	50,95	51,46	50,83	51,41	50,99	51,47	51,12	51,44	50,93	51,45	50,88	51,41	51,02	51,40	50,97
24			51,33	50,38	51,49	50,99	51,46	50,81	51,38	50,99	51,43	51,10	51,43	50,90	51,43	50,89	51,40	51,03	51,39	50,97
28			51,32	50,90	51,49	51,00	51,45	50,81	51,37	50,95	51,43	51,06	51,40	50,91	51,37	50,93	51,35	50,95	51,40	50,98
30	51,36	50,46	51,33	50,87	51,53	50,98	51,45	51,45	51,34	50,94	51,38	51,05	51,39	50,88	51,38	50,99	51,30	50,94	51,40	50,96
32	51,35	50,47	51,35	50,94	51,48	50,99	51,46	51,46	51,37	50,90	51,37	51,05	51,39	50,84	51,38	50,93	51,32	50,90	51,40	50,97
36	51,38	51,00	51,35	50,96	51,47	50,96	51,46	51,03	51,38	50,90	51,35	51,01	51,39	50,84	51,36	50,91	51,30	50,89	51,37	51,37
40	51,43	51,01	51,38	50,96	51,46	51,01	51,44	51,44	51,40	50,74	51,36	50,98	51,35	50,82	51,36	50,89	51,35	50,84	51,40	50,86
44	51,44	51,02	51,37	50,87	51,46	50,99	51,44	51,45	51,40	50,79	51,30	50,98	51,24	50,77	51,32	50,89	51,24	50,81	51,30	50,84
48	51,45	51,02	51,38	50,82	51,47	50,97	51,45	51,01	51,37	50,79	51,27	50,93	51,22	50,73	51,27	50,78	51,23	50,77	51,23	50,85
50	51,45	51,05	51,35	50,81	51,46	51,00	51,45	50,95	51,31	50,84	51,26	50,90	51,22	50,71	51,17	50,75	51,17	50,76	51,15	50,70
52	51,46	51,07	51,34	50,80	51,44	50,99	51,52	50,94	51,30	50,85	51,25	50,83	51,20	50,76	51,13	50,76	51,15	50,75	51,13	50,68
56	51,45	51,06	51,34	50,90	51,42	50,96	51,52	50,95	51,25	50,83	51,18	50,85	51,15	50,68	51,13	50,67	51,09	50,72	51,13	50,68
60	51,45	51,03	51,32	50,95	51,41	50,97	51,54	50,92	51,25	50,81	51,17	50,84	51,11	50,65	51,11	50,64	51,09	50,71	51,09	50,63
64	51,43	50,99	51,35	50,94	51,40	51,00	51,52	51,01	51,26	50,84	51,15	50,80	51,06	50,60	51,09	50,61	51,06	50,65	51,06	50,59
68	51,41	50,95	51,38	50,92	51,42	51,06			51,24	50,86	51,11	50,80	51,05	50,59	51,08	50,56	51,09	50,56	51,05	50,52
70	51,37	50,93	51,37	50,90					51,25	50,82	51,08	50,73	51,03	50,53	51,04	50,47	51,05	50,52	51,04	50,50

4. Onderzoekresultaten

4.1 Bodemsporen

Op het terrein werden geen bodemsporen aangetroffen, enkel hier en daar sporen van bioturbatie; opgevulde mollengangen en aan de zijde van de weg, sleuf 10, resten van boomwortels.

Centraal over heel het terrein, van noordwest naar zuidoost, ligt een hoogspanningskabel. In de grond tekent zich slechts in enkele sleuven zeer vaag de sleuf af waarin deze kabel ligt. In feite werd hij vooral gedetecteerd door de metaaldetector en door het aantikken in sleuf 5 van een betonnen kabelgoot.

Deze kabel is zeer belangrijk aangezien hij heel Bree-centrum blijkt te voorzien van elektriciteit (mondelijke mededeling medewerker Infrac).

4.2 Archeologica

Wat betreft andere archeologische vondsten is de lijst vrij kort. Behoudens de normale, doch zeer verspreide en slechts geringe vondst van scherven materiaal, in totaal werden 29 (fragmenten van) voorwerpen ingezameld. Op drie na zijn ze allemaal afkomstig uit de teelaarde en gevonden na uitgraven van de grond; in de storthopen.

Vondstenlijst:

PROJECTNAAM		BREE – Meeuwerkiezel / 2		GEMEENTE: BREE		
PROJECTNUMMER		2011 – 208		ADRES: Meeuwerkiezel		
PROJECTCODE		BR_mk-02		TOPONIEM: aan de Cobbenberg		
NR	SLEUF	SPOOR (Sp) of Losse Vondst (LV)	MATERIAAL	DATERING	DETERMINATIE	FOTONR.
1		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	onderzijde potlichaam / kruik Raeren	
2		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	Halsfragment grijs met blauwe horizontale streep versierd en aanzet van verticaal oor / Westerwald (?)	
3		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	fragment van verticaal oor, grijs bruin gespikkeld / Raeren	
4		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	wandfragmentje, bruin Raeren (?)	
5		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	ongeglazuurd roodbruine wandscherf	
6		LV	steengoed	16 ^{de} – 19 ^{de} E	grijze wandscherf	
7		LV	pijpaarde	?	steelfragment met radstempelversiering	
8		LV	pijpaarde	?	steelfragment	
9		LV	pijpaarde	?	steelfragment	
10		LV	pijpaarde	?	steelfragment	
11		LV	pijpaarde	?	wandfragment van pijpenkop	
12		LV	grijs aardewerk	15 ^{de} – 16 ^{de} E (?)	wandfragment met grijsgroenglazuur aan de buitenzijde, binnenzijde grijszwart ongeglaazuurd	
13		LV	grijs aardewerk	15 ^{de} – 16 ^{de} E (?)	wandfragment grijsbruin geglaazuurde buitenzijde, binnenzijde paarsbruin geglaazuurd	
14		LV	plateelaardewerk	19 ^{de} E	bodemfragmentje van kopje (?) Stempel: societe ceramique de maestricht	
15		LV	plateelaardewerk	19 ^{de} E	wandfragment met aan de buitenzijde lichtblauwe streepversiering, binnenzijde bloemmotieven met blauwe handgeschilderde blaadjes en okerkleurige centrale punt	
16		LV	wit aardewerk	15 ^{de} – 16 ^{de} E	randfragment van kom met geelbruine glazuurlaag	
17		LV	wit aardewerk	15 ^{de} – 16 ^{de} E	randfragment van kom met geelgroene glazuurlaag	
18		LV	wit aardewerk	15 ^{de} – 16 ^{de} E	steelfragment van steelpan met paarsbruine glazuurlaag	

19		LV	wit aardewerk	12 ^{de} – 14 ^{de} E	wandfragment van wat lijkt op Andenneceramiek	
20		LV	rozerood aardewerk	11 ^{de} – 13 ^{de} E	wandfragment met bruine verticale onregelmatige verfstrepen / (variant van) Pingsdorf aardewerk ?	
21		LV	lichtbruin aardewerk	12 ^{de} – 14 ^{de} E	bodemfragment / Brunsumm – Schinveld, periode II (1190 – 1225) ?	
22		LV	lood	17 ^{de} – 18 ^{de} E	musketkogel	
23		LV	lood	?	gewichtje (?)	
24		LV	lood	?	schijfje	
25		LV	koper	20 ^{ste} E	kop van een duimspijker	
26	7	MD01	koper / brons	16 ^{de} E	muntgewichtje initialen NDM (Nicolas Du Mont), handje (Antwerpen) en getallen 8(?) en O (1580)	
27	8	MD02	koper	17 ^{de} -18 ^{de} eeuw	Luikse oord, nog net herkenbaar is centraal afbeelding van het Luiks perron en het getal 6	
28	4	LV	zilver	1660	Zilveren Leeuwenschelling van Philips III, datum 1660 – muntatelier Doornik	
29	1	LV	Roodbruin aardewerk	?	Gladde buiten en binnenzijde en vrij fijn gemagerd baksel, scherfje van overgang van hals naar potlichaam.	

5. Besluit

Het terrein is in archeologisch opzicht nagenoeg steriel. De vrij dunne grijszwarte A-horizont kan ons enkel doen besluiten dat de grond eerder ongeschikt is voor teelten van gewassen. Uit luchtbeelden vanaf 1949 en uit de herinnering van omwonenden blijken beide percelen ook altijd in gebruik te zijn geweest als weiland. De laatste decennia waren het vooral schapen die erop graasden en dat ondanks de moderne landbouwtechnieken. Het is enigszins opmerkelijk omdat de percelen direct ten westen en ten zuiden van dit terrein wel gebruikt worden (werden) voor het telen van landbouwgewassen zoals maïs en graan.

De scherven en andere vondsten kunnen allemaal beschouwd worden als losse vondsten, zonder verband met grondsporen. De aardewerkscherven zijn waarschijnlijk via bemesting op het terrein terechtgekomen. De musketkogel kan een “verdwaalde kogel” zijn en de twee munten en het muntgewicht zouden nu beschouwd worden als “verloren voorwerpen” of misschien zijn ze ook wel, nadat iemand ze verloren heeft op een landbouwbedrijf, via bemesting op dit terrein terecht gekomen.

5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- zijn er sporen aanwezig?
 - Er zijn sporen aanwezig die wijzen op laatmiddeleeuwse en postmiddeleeuwse bemesting van het terrein, gelet op de verspreide vondsten van zeer fragmentarische aardewerkscherven
- zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
 - De bemesting (en de aanleg van een hoogspanningskabel) is van antropogene aard, andere sporen zijn enkel van natuurlijke oorsprong en omvatten sporen van mollen- en wortelgangen.
- gelet op de aanwezige sporen en het ontbreken van archeologische relictten zijn de vervolgvragen niet van toepassing

5.2 Aanbevelingen voor vervolgonderzoek

Het volledig ontbreken van archeologische relictten in de zin van grondsporen of resten van bouwactiviteiten of andere sporen van antropogene oorsprong die gelinkt kunnen worden aan de aardewerk- en andere vondsten houdt in dat vervolgonderzoek niet nodig is.

6. Lijsten

6.1 fotolijst

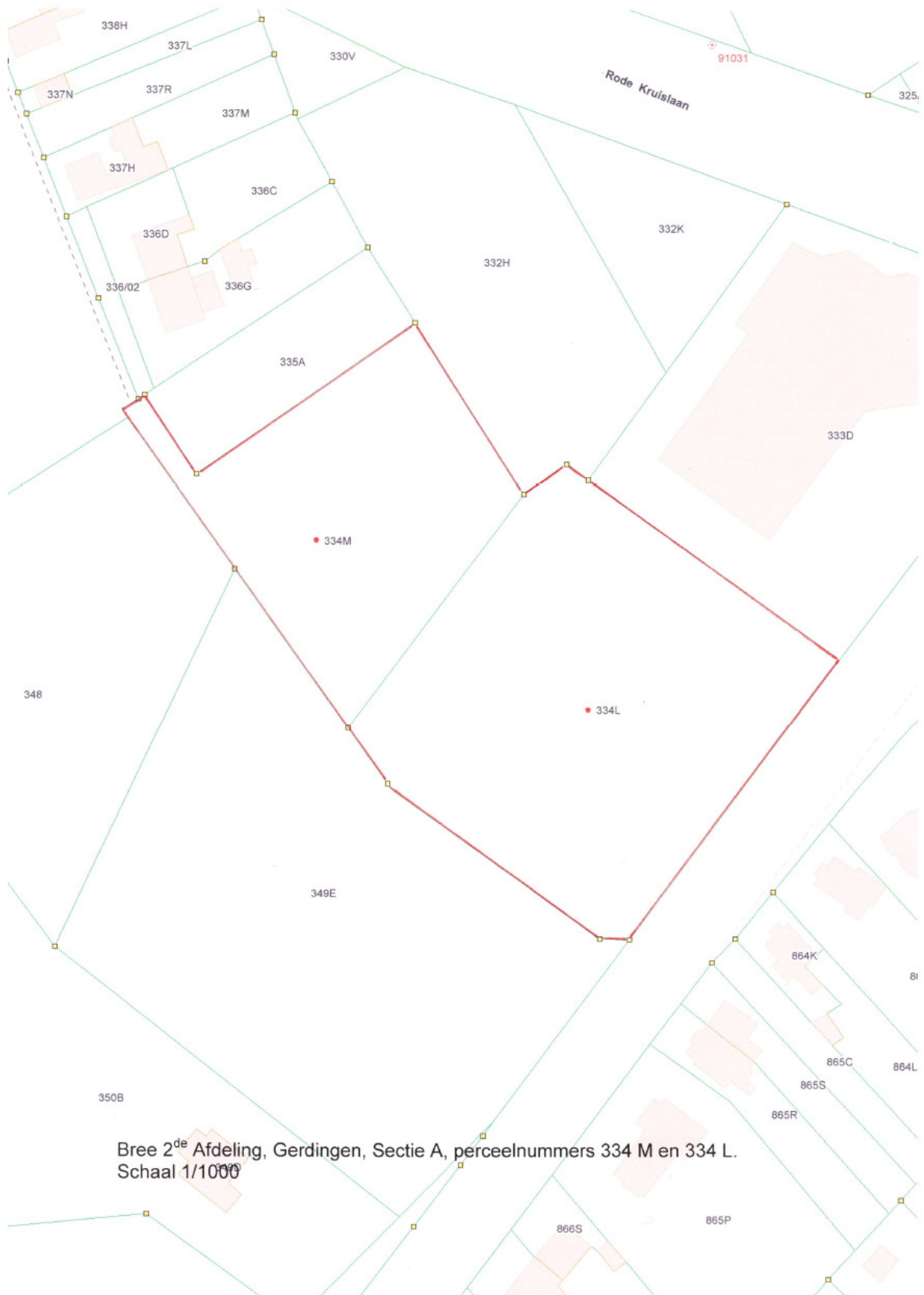
prefix	nummer	sleufnr	richting	details
IMGP	7082	1	NE	
IMGP	7083	1	NE	
IMGP	7084	1	E	profielput
IMGP	7085	1	E	profielput
IMGP	7140	1	E	stratigrafie
IMGP	7141	1	E	stratigrafie
IMGP	7142	1	E	stratigrafie
IMGP	7143	1	E	stratigrafie
IMGP	7144	1	E	stratigrafie
IMGP	7145	1	E	stratigrafie
IMGP	7086	2	NE	
IMGP	7087	2	NE	
IMGP	7088	2	E	profielput
IMGP	7089	2	E	profielput

IMGP	7090	3	NE	
IMGP	7091	3	NE	
IMGP	7092	3	E	profielput
IMGP	7093	3	E	profielput
IMGP	7094	4a	NE	
IMGP	7095	4a	NE	
IMGP	7096	4a	E	profielput
IMGP	7097	4a	E	profielput
IMGP	7098	4b	NE	
IMGP	7099	4b	NE	
IMGP	7100	5	NE	
IMGP	7101	5	NE	
IMGP	7102	5	E	profielput
IMGP	7103	5	E	profielput
IMGP	7104	6	NE	
IMGP	7105	6	NE	
IMGP	7106	6	E	profielput
IMGP	7107	6	E	profielput
IMGP	7108	7	NE	
IMGP	7109	7	NE	
IMGP	7110	7	E	profielput
IMGP	7111	7	E	profielput
IMGP	7112	8	NE	
IMGP	7113	8	NE	
IMGP	7114	8	E	profielput
IMGP	7115	8	E	profielput
IMGP	7116	9	NE	
IMGP	7117	9	NE	
IMGP	7118	9	E	profielput
IMGP	7119	9	E	profielput
IMGP	7120	10A	NE	
IMGP	7121	10A	NE	
IMGP	7122	10A	E	profielput
IMGP	7123	10A	E	profielput
IMGP	7124	10B	NE	
IMGP	7125	10B	NE	
VONDSTEN				
IMGP				
2011	2080002	3		leeuwenschelling
IMGP	7126	3		leeuwenschelling
IMGP	7127	3		leeuwenschelling
IMGP	7128	3		leeuwenschelling
IMGP	7129	3		leeuwenschelling
IMGP	7130	3		leeuwenschelling
IMGP	7131	3		leeuwenschelling

IMGP	7132	3		leeuwenschelling
IMGP	7133	3		leeuwenschelling
IMGP	7152	3		leeuwenschelling
IMGP	7153	3		leeuwenschelling
IMGP	7154	3		leeuwenschelling
IMGP	7155	3		leeuwenschelling
IMGP	7156	3		leeuwenschelling
IMGP	7157	3		leeuwenschelling
IMGP	7158	3		leeuwenschelling
IMGP	7171	3		leeuwenschelling
IMGP	7172	3		leeuwenschelling
IMGP	7173	3		leeuwenschelling
IMGP	7174	3		leeuwenschelling
IMGP	7175	3		leeuwenschelling
IMGP	7176	3		leeuwenschelling
IMGP	7177	3		leeuwenschelling
IMGP	7178	3		leeuwenschelling
scannen	2	3		leeuwenschelling
IMGP	7181	8		Luikse oord
IMGP	7182	8		Luikse oord
IMGP	7183	8		Luikse oord
IMGP	7184	8		Luikse oord
IMGP	7185	8		Luikse oord
IMGP	7186	8		Luikse oord
IMGP	7187	8		Luikse oord
IMGP	7188	8		Luikse oord
IMGP	7189	8		Luikse oord
IMGP	7134	7		muntgewichtje
IMGP	7134kopie	7		muntgewichtje
IMGP	7138	7		muntgewichtje
IMGP	7139	7		muntgewichtje
IMGP	7146	7		muntgewichtje
scannen	3	7		muntgewichtje
genummerd 1-25				andere vondsten
IMGP	7198			andere vondsten
IMGP	7202	1		dikwandige scherf
IMGP	7203	1		dikwandige scherf
IMGP	7204	1		Dikwandige scherf

7. Bijlagen

7.1 Kadastraal uittreksel

7.2 Representatieve foto-opnames

7.2.1 Sleuf 1

7.2.2 Sleuf 6

7.2.3 Vondsten

7.2.3.1 Muntgewicht (MD01)

Materiaal: koper

Afmetingen:

- breedte: 1.57 cm

- lengte: 1.61 cm

- dikte: 0.19 cm

- datering: 1580 (?)

Voorzijde: een cirkel met (ster) vormige versiering en vermoedelijk een ruiter te paard (Sint-Martinus?)

Keerzijde: een handje, letters N D M, cijfers, links van het handje een 0 met daarboven een open hoefijzervormige figuur en rechts van het handje een 0

De letters staan voor Nicolas Du Mont, het handje voor Antwerpen, de cijfers vormen een jaartal 1580 (?)

7.2.3.2 Leeuwenschelling

Materiaal: zilver

Afmetingen:

- max breedte: 2.77 cm

- max lengte: 2.88 cm

- dikte: 0.11 cm

- datering 1660

Voorzijde:

Wapenschild van Philips III, leesbare letters: AR AVS BURD BR

Op een ongeschonden randschrift staat ARCHID. AVS. DVX. BVRG. BRAB. Zc (of variant BURD) voluit: Archidux Austria dux Burgundie Brabant Z c, en betekend: aartshertog van Oostenrijk, hertog van Bourgondië en Brabant

jaartal 1660

keerzijde: staande leeuw met een zwaard en wapenschild, leesbare letters: PH HISP E IAR R

Er staat op een ongeschonden randschrift: PHIL. IIII. D.G. HISP. ET INDIAR. REX. (of variant). Dit is voluit: Philippus IIII Dei gratia Hispaniarum et Indiarum rex, en betekend: Philips IIII, bij Gods gratie koning van Spanje en de Indiën

7.2.3.3 Luikse oord (MD02)

Afmetingen:

- max breedte: 2.42 cm
- max lengte: 2.61 cm
- dikte: 0.09 cm
- datering 17de / 18de eeuw ?

Zeer moeilijk te ontcijferen en dus nauwelijks te determineren. Vaag zijn er op de voorzijde sporen van een wapenschild met centraal een Luiks perron, er zijn tekens van een randschrift zichtbaar maar nagenoeg onleesbaar en één cijfer, een 9, de keerzijde is nog minder determineerbaar. We vermoeden een 17de of 18de eeuwse Luikse oord.

Misschien een oord van prinsbisschop Jean Louis van Elderen (prinsbisschop van 1688 – 1694).

7.2.3.4 scherf 29

Scherf 29 trok onze aandacht omdat het afkomstig is van een dikwandige pot; 0,92 cm de buiten- en de binnenzijde zijn zeer glad, de binnenzijde is zwartgrijs van kleur, de buitenzijde roodbruin. De kern is zwart tot zwartgrijs en de buitenzijde lijkt erop gelegd. Dit heeft veel weg van aardewerk uit de ijzertijd, maar ... kan ook toeval zijn. Het is een solitair geval.

7.2.3.5 Aardewerk en metaalvondsten

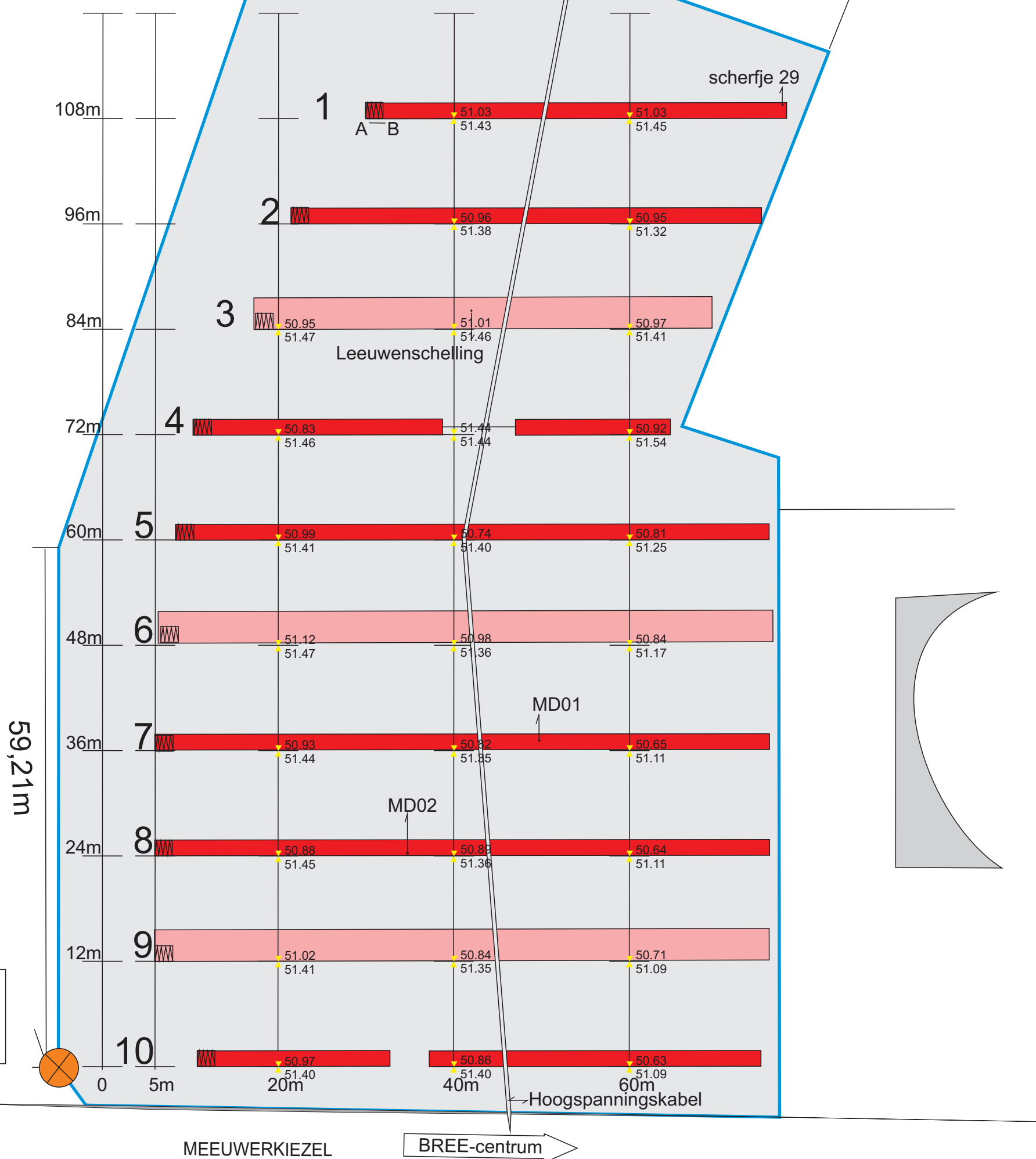
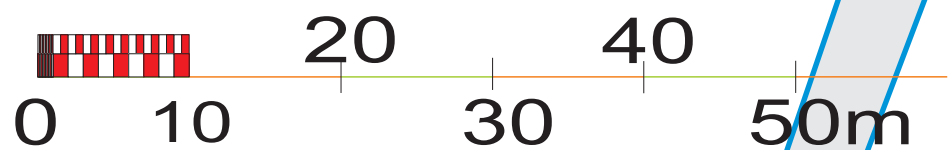
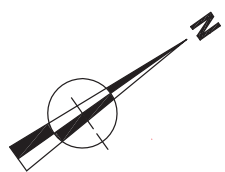

7.3 Algemeen onderzoeksplan

Algemeen Plan onderzoekssleuven

Bree, Meeuwkerk
 Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
 Project Deveux - Vanerum - Bree, Meeuwkerk 2
 opdrachtgever: Deveux - Vanerum, Molenstraat 24 - 3570 Alken
 uitvoering: HAAST
 Rik vd Konijnenburg & Joan Janssen, Grauwe Torenwal 6/00/1 - 3960 Bree
 opgemaakt: Bree, 05/07/2011

- prospectiesleuven 1,80 m breed
- profielputten
- prospectiesleuven 3,60 m breed
- 1, 2, 3, ...** nummering prospectiesleuven
- 50.71 waterpassing niveau +TAW
- 51.09

X 235471
 Y 203748
 51°08'14.77" NB
 5°35'23.96" OL

MEEUWERKIEZEL

BREE-centrum